

OSĄDZONY I UKRZYŻOWANY

Część I: Przegląd

Tekst przewodni: Mk 15,26.32.43.

Zakres studium: Mk 15.

Wprowadzenie: Mk 15 przedstawia trzy zasadnicze sceny związane z procesem, ukrzyżowaniem i zmartwychwstaniem Jezusa. Wydarzenia te dają nam wgląd w naturę królestwa Bożego. Po pierwsze, Marek analizuje rolę Sanhedrynu w skazaniu Jezusa. Podczas procesu Jezusa kapłani i inni żydowscy przywódcy są przedstawieni jako wrogowie Jezusa. (Rada, o której czytamy w *Biblii*, to według historyk Sanhedryn działający z czasów Jezusa). Następnie Marek poświęca sporo miejsca w swojej narracji opisowi roli Poncjusza Piłata w procesie i skazaniu Jezusa. Wreszcie ewangelista opisuje czyn Józefa z Arymatei, który złożył Jezusa do grobu, który zakupił dla samego siebie.

Tematy lekcji

Lekcja tego tygodnia dzieli się na trzy części:

1. *Sanhedryn i skazanie Jezusa*. W tej części zbadamy postawę rady i arcykapłana wobec Jezusa przed Jego ukrzyżowaniem.
2. *Zatwierdzenie skazania Jezusa dokonane przez rzymskiego namiestnika*. W tej części przyjrzymy się roli Poncjusza Piłata w procesie Jezusa.
3. *Józef z Arymatei i królestwo Boże*. Marek krótko podkreśla działania Józefa z Arymatei po śmierci Jezusa.

Część II: Komentarz

Skazany przez Sanhedryn i kapłanów

Mk 14 opisuje aktywną rolę, jaką kapłani i inni przywódcy narodu odegrali w pojmaniu Jezusa (Mk 14,1). Kiedy Judasz przybył do nich, by negocjować warunki wydania Jezusa, „oni, gdy to usłyszeli, uradowali się” (Mk 14,11). Kapłani, uczeni w *Piśmie* i starsi działali razem spiskując w celu uśmiercenia Jezusa. Ich determinacja stała się oczywista, kiedy wysłali tłum siepaczy z mieczami i kijami, by pochwycili Jezusa (Mk 14,43).

Jezus został ujęty i stawiony przed sądem. Początkowo był sądzony przez radę. Scena ta została opisana w Mk 14,53-55: „I przywiedli Jezusa do arcykapłana, i zeszli się wszyscy arcykapłani i starsi, i uczeni w Piśmie. (...) Arcykapłani zaś i cała Rada Najwyższa szukali świadectwa przeciwko Jezusowi, aby skazać go na śmierć”. Wydaje się, że arcykapłan przewodniczył radzie i kierował przesłuchaniem Jezusa (Mk 14,60-61). To arcykapłan przedstawił członkom rady argument mający przemawiać za skazaniem Jezusa na śmierć. Marek opisuje to następująco: „Znowu zapytał go arcykapłan, i rzekł mu: Czy Ty jesteś Chrystus, Syn Błogosławionego? A Jezus rzekł: Jam jest; i ujrzycie Syna Człowieczego, siedzącego na prawicy mocy Bożej i przychodzącego z obłokami niebieskimi. Wtedy arcykapłan rozdarł szaty swoje i rzekł: Na co potrzeba nam jeszcze świadków? Wszak słyszeliście bluźnierstwo. Cóż się wam zdaje? A oni wszyscy rzekli, że zasługuje na śmierć” (Mk 14,61-64). Tak więc Jezus został skazany na śmierć przez radę złożoną z najważniejszych przywódców religijnych narodu.

Następnie przywódcy rady starali się uzyskać legalne potwierdzenie wyroku, który ustalili. W tym celu rada zebrała się ponownie i uchwaliła, iż należy stawić Jezusa przed Poncjuszem Piłatem, zgodnie z przyjętą strategią zakładającą uzyskanie wyroku skazującego od rzymskiego namiestnika. Marek rozpoczyna 15. rozdział swojej ewangelii słowami: „I zaraz wczesnym rankiem arcykapłani wraz ze starszymi oraz uczonymi w Piśmie i cała Rada Najwyższa odbyli naradę, po czym związali Jezusa, odprowadzili go i wydali Piłatowi” (Mk 15,1).

Sanhedryn był „najwyższą radą sądowniczą (...) judaizmu liczącą 71 członków, z siedzibą w Jerozolimie. Pojawia się w istotny sposób w narracji ewangelicznej jako gremium, które osądziło Jezusa, a następnie w *Dziejach Apostolskich* jako sąd przesłuchujący chrześcijan i przesładujący rozwijający się Kościół” (Philip Wesley Comfort i Walter A. Elwell, red., *Tyndale Bible Dictionary*, Carol Stream 2001, s. 1165). Choć region Judei znajdował się pod okupacją rzymską, z pewnych powodów rada ta sprawowała władzę sądowniczą. „Namiestnicy tacy jak Poncjusz Piłat i Feliks polegali na żydowskich sądach czy radach w wielu sprawach administracyjnych” (Green i McDonald, red., *The World of the New Testament: Cultural, Social, and Historical Contexts*, s. 270). Jak wspomnieliśmy wcześniej, w I wieku n.e. rada składała się z kapłanów, faryzeuszy, saduceuszy, uczonych w *Piśmie* i starszych (Mk 15,1; Dz 23,1.6). Kapłani, a zwłaszcza arcykapłani, odgrywali dominującą rolę podczas spotkań rady.

Wrogość kapłanów wobec Jezusa jest oczywista, kiedy przyjrzymy się ich reakcji na działalność Jezusa, szczególnie w Jerozolimie. Piłat „wiedział bowiem, że arcykapłani wydali go z zawiści” (Mk 15,10). Ich niechęć

wobec Jezusa była tak jawna, iż w następnym wersecie Marek opisuje, w jaki sposób usiłowali oni wymóc na Piłacie wyrok skazujący Jezusa na śmierć: „arcykapłani podburzyli lud, aby im raczej wypuścił Barabasa” (Mk 15,11).

Kiedy Jezus został ukrzyżowany, kapłani (wraz z uczonymi w *Piśmie*) „drwili z niego i mówili do siebie: Innych ratował, a siebie samego wyratować nie może. Niechże Chrystus, król Izraela, zstąpi teraz z krzyża, abyśmy ujrzeli i uwierzyli” (Mk 15,31-32). Jak na ironię, kiedy Jezus umierał na krzyżu, kapłani w swojej obłąkańczej ekscytacji przyznali, że jest On Chrystusem, Królem Izraela! Jezus jest nazwany królem kilkakrotnie w tym rozdziale, ale Piłat wyraża to najdobitniej. W swoim szyderczym ataku przywódcy izraelscy ogłosili Jezusa Mesjaszem i Królem Izraela. Nie pojmowali, że wraz ze śmiercią Jezusa konieczność składania ofiar w ziemskie świątyni miała ustać. W Mk 15,37 czytamy: „Jezus zaś zawołał donośnym głosem i oddał ducha”, a w następnym wersecie Marek informuje swoich czytelników, że „wtedy zasłona świątyni rozdarła się na dwoje, od góry aż do dołu” (Mk 15,38).

Świątynia została otwarta. Dalsze składanie ofiar ze zwierząt straciło sens, gdyż prawdziwy Baranek Boży został zabity. Każdy, kto przyjmuje ofiarę Jezusa, może się stać częścią Jego królestwa. Granice królestwa zostały poszerzone, a zaproszenie do udziału w nim - skierowane do wszystkich narodów.

Zatwierdzenie wyroku śmierci dla Jezusa przez rzymskiego namiestnika

Jerozolima, w której nastąpiły wydarzenia związane z procesem i ukrzyżowaniem Jezusa, była stolicą rzymskiego regionu administracyjnego Judei. Przed laty władzę sprawował tam Herod Wielki, któremu podlegała także Galilea. Wybudował on imponujący pałac w Jerozolimie. W czasach Jezusa Judea znalazła się pod bezpośrednim nadzorem władz imperium rzymskiego. Była traktowana przez Rzym jak rzymska prowincja, a najwyższym przedstawicielem władzy był rzymski namiestnik cesarza. Pod koniec lat 20. I wieku n.e. urząd namiestnika Judei należał do Poncjusza Piłata.

Tak więc kapłani musieli przyprowadzić Jezusa do Piłata, by uzyskać oficjalne zatwierdzenie wyroku śmierci. *Ewangelia Marka* wskazuje, że Piłat w swoim postępowaniu kierował się ostatecznie pragnieniem zadowolenia łaknącego krwi tłumu. Podczas procesu Jezusa musiał wybrać między głosem sumienia a moralną słabością. Podjął nawet nieudolną próbę uratowania Jezusa, gdyż dobrze wiedział, że nie istnieją żadne powody, by skazać Go na śmierć. Marek opisuje dylemat Piłata w Mk 15,12-15. Po przesłuchaniu Jezusa Piłat nie znalazł żadnego zarzutu, który wymagałby ukarania Go śmiercią. Zapytał wtedy kapłanów: „Cóż więc mam uczynić z tym, którego nazywacie królem żydowskim?” (Mk 15,12). Kiedy kapłani podnieśli wrzask domagając się ukrzyżowania Jezusa, Piłat zapytał: „Cóż więc złego uczynił?” (Mk 15,14). Wreszcie Mk 15,15 daje nam wgląd w umysł rzymskiego namiestnika i przyczynę, która skłoniła go, by skazać Jezusa na ukrzyżowanie: „Wtedy Piłat, chcąc zadowolić lud, wypuścił im Barabasa, a Jezusa kazał ubiczować i wydał na ukrzyżowanie”.

Jak na ironię, to Piłat, a nie żydowscy przywódcy, nawiązał kilkakrotnie do królestwa Bożego w swojej identyfikacji Jezusa jako króla żydowskiego. Jezus uświadomił Piłatowi, że królestwo Boże naprawdę istnieje, ale zaproszenie zostało do królestwa zostało odrzucone nawet przez przywódców narodu. Pogański namiestnik rozpoznął w Jezusie Króla, a kiedy tak Go nazwał, Jezus nie protestował. Z perspektywy Piłata Jezus umierał jako prawdziwy „król żydowski”. W *Ewangelii Jana* czytamy, że „Piłat sporządził też napis i umieścił go nad krzyżem; a było napisane: Jezus Nazareński, król żydowski” (J 19,19).

Musimy rozumieć, że Piłat nie dostrzegał duchowego wymiaru królestwa Bożego, kiedy nazwał Jezusa królem żydowskim. Piłat zapytał Jezusa: „Ze mną nie chcesz rozmawiać? Czy nie wiesz, że mam władzę wypuścić cię i mam władzę ukrzyżować cię?” (J 19,10). Jezus natychmiast z właściwej perspektywy przedstawił Piłatowi sytuację, w której się znaleźli. „Odpowiedział Jezus: Nie miałbyś żadnej władzy nade mną, gdyby ci to nie było dane z góry” (J 19,11). Innymi słowy, Jezus niejako powiedział Piłatowi: *Jestem nie tylko królem żydowskim, ale także Władcą nad wszystkimi mocami i królestwami świata, w tym także twoim*. Waga tych słów poruszyła umysł Piłata tak silnie, iż od tej chwili „starał się wypuścić go” (J 19,12). Jednak zrozumienie królestwa Bożego przez Piłata było ograniczone przekonaniem, iż nie ma króla ponad cesarza, rzymskiego imperatora (zob. J 19,12,15).

Ellen White tak wyjaśnia, dlaczego Piłat pozwolił na ukrzyżowanie Jezusa: „Piłat ustąpił przed żądaniami tłumu. Wolał wydać Jezusa na ukrzyżowanie niż utracić stanowisko. Lecz mimo tej ostrożności spotkało go później to wszystko, czego tak bardzo się obawiał. Odebrano mu jego przywileje i pozbawiono wysokiego urzędu. Nękany wyrzutami sumienia i zranioną dumą zakończył życie niedługo po ukrzyżowaniu” (Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 546).

Józef z Arymatei a królestwo Boże

Podczas gdy przywódcy religijni w swojej większości nie uznali autorytetu Jezusa i Jego królestwa, a Piłat dostrzegał królowanie Jezusa jedynie w takim stopniu, w jakim pozwalał mu na to jego pogański światopogląd, znalazł się w kręgach władzy człowiek, który przyjął królestwo głoszone przez Jezusa. Człowiekiem tym był Józef z Arymatei, jeden z wybitnych członków Sanhedrynu. W *Ewangelii Marka* czytamy, że Józef „oczekiwał Królestwa Bożego; on śmiało wszedł do Piłata i prosił o ciało Jezusa” (Mk 15,43). Nauczanie Jezusa wywarło silny wpływ na tego wpływowego żydowskiego przywódcę. Józef wziął na siebie organizację i koszty pochówku

Jezusa. Kiedy większość uczniów trzymała się z daleka, a naród odrzucił królestwo Boże, znalazł się wierny Józef, który rozpoznał, że „wypełnił się czas i przybliżyło się Królestwo Boże” (Mk 1,15).

Część III: Zastosowanie

Piłat niemal dał się przekonać, by uwolnić Jezusa od wyroku śmierci przez ukrzyżowanie. Jednak podburzeni Żydzi zaczęli wołać: „Jeśli tego wypuścisz, nie jesteś przyjacielem cesarza” (J 19,12). Zapytaj uczestników lekcji, jakie zasady i czynniki kształtują i motywują ich sposób myślenia i decydowania w ich codziennym życiu.

	<p style="text-align: center;">MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewodniki- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”. • Pytania- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej. <p style="text-align: center;">www.adwent.pl dział: Studium biblijne</p>	<p style="text-align: center;">KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii. • Propozycje dodatkowych zajęć. • Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium. • Wspólnota, modlitwa <p style="text-align: center;">każdy czwartek, godz.20.00 Zoom: 856 5129 9515 Kod dostępu: Biblia</p>
---	---	---